

Aan de Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
19 oktober 2022

Ons kenmerk
4268255

nota

Verzending nota n.a.v. verslag wetsvoorstel inzake online oprichting BV's naar TK

1 Aanleiding

- Richtlijn (EU) 2019/1151 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht ("de richtlijn") moet worden geïmplementeerd in Boek 2 BW, de Wet op het notarisambt ("Wna") en het Handelsregisterbesluit. Het voorstel bevat de benodigde wijzigingen in Boek 2 BW en de Wna. EZK zal afzonderlijk een voorstel tot wijziging van het Handelsregisterbesluit in procedure brengen.
- De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft op 21 juni jl. verslag uitgebracht. Naar aanleiding daarvan zijn de nota n.a.v. het verslag en een nota van wijziging opgesteld.

2 Geadviseerd besluit

Instemmen met verzending van de nota n.a.v. het verslag en de nota van wijziging naar de TK m.b.t. het wetsvoorstel tot Wijziging van Boek 2 BW en de Wna in verband met implementatie van de richtlijn.

3 Kernpunten

- De richtlijn verplicht tot het bieden van de mogelijkheid om een BV volledig online op te kunnen richten, zonder dat de oprichters daarvoor fysiek naar een instantie, zoals een notaris, moeten. Dit op twee uitzonderingen na, namelijk bij vermoedens van identiteitsfraude en bij twijfel over de handelingsbekwaamheid van de oprichter. Het wetsvoorstel geeft uitvoering aan deze opdracht.
- De oprichting van een BV vindt in Nederland, net als in veel andere lidstaten, plaats bij notariële akte. Hoewel er al bepaalde vormen van digitalisering in het notariaat zijn doorgevoerd, is de uiteindelijke akte nu nog een papieren akte die fysiek wordt getekend bij de notaris.
- Met het wetsvoorstel wordt het op afstand verlijden van een elektronische notariële akte op digitale wijze ten behoeve van de online oprichting van een BV mogelijk. Daarvoor moet een digitaliseringsslag plaatsvinden die door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) voortvarend ter hand is genomen.
- Als extra waarborg tegen fraude bij online oprichting eist het wetsvoorstel dat beoogde bestuurders van een online op te richten BV verklaren dat zij geen bestuursverbod opgelegd hebben gekregen in een andere lidstaat op gronden die in NL ook tot een bestuursverbod kunnen leiden. Als de beoogd

- bestuurder verklaart een bestuursverbod te hebben in een andere lidstaat op gronden die ook in NL tot een bestuursverbod kunnen leiden, dan kan die persoon geen bestuurder worden van de online op te richten BV.
- VVD, CDA, D66 en SP hebben inbreng geleverd voor het verslag. De verschillende fracties staan neutraal tot positief tegenover het wetsvoorstel. De belangrijkste vraagpunten zijn:
 - i. In den brede is aandacht gevraagd voor de mogelijkheid dat digitalisering in het notariaat criminelen in de kaart kan spelen. Welke waarborgen zijn getroffen om te zorgen dat het gebruik van digitale instrumenten en processen in het vennootschapsrecht niet wordt ingezet t.b.v. criminele organisaties? Wat zijn de risico's van deepfake technologie bij het verlijden van notariële aktes?
 - ii. Wat zijn de gevolgen van het wetsvoorstel voor het Caribische deel van het Koninkrijk en gelden daar dezelfde waarborgen voor het online oprichten van een BV als in het Europese deel van het Koninkrijk?
 - iii. In geval van twijfel over de identiteit van de aanvrager kan de notaris iemand in persoon identificeren in plaats van online. In welke gevallen zal dat aan de orde zijn? En hoe verschilt een elektronische identificatie van een fysieke identificatie?
 - iv. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk een BV op te richten met een Engelse akte van oprichting en Engelse statuten. Waarom is niet geregeld dat een opvolgende statutenwijziging ook in het Engels kan plaatsvinden?
 - v. Hoe verhoudt het wetsvoorstel zich tot de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid die het ook mogelijk maakt om online een notariële akte te verlijden?
 - Op deze punten is als volgt geantwoord:
 - i. Bij het elektronisch verlijden van een notariële akte tot oprichting van een BV is qua gestelde eisen zo nauw mogelijk aangesloten bij de papieren variant en zijn extra waarborgen opgenomen ten opzichte van fysieke verschijning bij de notaris. Die waarborgen zijn o.a. dat personen zich altijd dienen te identificeren aan de hand van een elektronisch identificatiemiddel (eID) met betrouwbaarheidsniveau hoog, de notaris het online passeerproces altijd kan afbreken bij vermoedens van identiteitsfraude en alsnog fysieke verschijning kan vereisen. Daarnaast vindt het passeren van de akte plaats binnen een beveiligd systeem. Het wetsvoorstel heeft dan ook geen negatieve gevolgen voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit.
 - ii. Verduidelijkt is dat het niet mogelijk wordt om naar het recht van bijv. Curaçao online een BV op te richten. Wel wordt het voor iedereen met de Nederlandse nationaliteit of de nationaliteit van een andere lidstaat van de EU, ongeacht hun woonplaats (bijv. Curaçao), mogelijk om in het Europese deel van Nederland online een BV op te richten naar Nederlands recht. Daarvoor gelden dezelfde eisen als voor andere Unieburgers.
 - iii. Net zoals bij een fysieke verschijning van een persoon dient de notaris ook bij online identificatie alert te zijn op signalen van fraude. Bij twijfel heeft de notaris de mogelijkheid het digitaal passeren van de akte af te breken en alsnog fysieke verschijning te eisen. De notaris is en blijft wettelijk verplicht om dienst te weigeren bij vermoedens van strijd met het recht of de openbare orde of bij handelingen met een kennelijk ongeoorloofd doel. Daarnaast geldt dat bij iedere keer dat wordt ingelogd in de beveiligde omgeving voor het passeren van een akte

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
19 oktober 2022

Ons kenmerk
4268255

- identificatie met een eID niveau "hoog" is vereist in combinatie met het verschijnen middels een beeld- en geluidverbinding.
- iv. Het is in Nederland gebruikelijk richtlijnen te implementeren zonder aanvullende nationale regels. Daarom werd eerder niet gekozen voor wijziging van het artikel dat verplicht een statutenwijziging in het Nederlands te passeren. Maar het argument dat het in de praktijk problemen kan opleveren als Engelse statuten alleen kunnen worden gewijzigd met een Nederlandse akte is begrijpelijk. Om uitvoeringsproblemen op dit punt te voorkomen wordt het met de nota van wijziging mogelijk gemaakt dat onder voorwaarden een akte tot statutenwijziging in het Engels wordt verleden.
- v. Het wetsvoorstel en de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid staan geheel los van elkaar omdat ze zien op verschillende aktes (het wetsvoorstel ziet op oprichting van een BV, de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid ziet op testamenten en hypotheek). Daar komt bij dat de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid van tijdelijke aard is terwijl met het voorliggende wetsvoorstel de online oprichting van een BV, onder zwaardere eisen, permanent mogelijk wordt gemaakt.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum

19 oktober 2022

Ons kenmerk

4268255

4 Toelichting

4.1 Politieke en bestuurlijke context

De richtlijn bevat meerdere implementatietermijnen. Het deel dat geïmplementeerd wordt in het BW en de Wna moest op zich op 1 augustus 2021 omgezet zijn. De richtlijn biedt echter de mogelijkheid om, indien lidstaten bijzondere moeilijkheden ondervinden bij de omzetting, deze termijn met een jaar te verlengen. Van deze mogelijkheid wordt gebruik gemaakt, waardoor de implementatietermijn voor bijgaand voorstel 1 augustus 2022 is afgelopen. De reden voor de noodzaak van de verlenging van de termijn is met name gelegen in de tijd die vereist is voor de digitaliseringsslag die gemaakt wordt.

4.2 Communicatie

N.v.t.

4.3 Afstemming

- Binnen JenV de wetgevingssectoren privaatrecht en staats- en bestuursrecht;
- De KNB;
- EZK en de Kamer van Koophandel (KvK) voor de elementen van de richtlijn die EZK zal implementeren in het Handelsregisterbesluit en de noodzakelijke technische aanpassingen die de KvK zal doorvoeren in het handelsregister.

5 Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

Niet van toepassing. Alles in deze nota wordt openbaar met verzending van de nota n.a.v. het verslag en de nota van wijziging naar de Tweede Kamer.

6 Bijlagen

- Verslag
- Nota n.a.v. het verslag
- Nota van wijziging
- Aanbiedingsbrief TK